

תוספות לתכנית הוראה להטמעת יעדי עברית בכיתות א-ב, אגף א' לחינוך מיוחד

קידום ידע מטא-לשוני לתלמידים מיומנים פחות ולתלמידים עם צרכים מיוחדים

תלמידים עם צרכים מיוחדים מגלים קשיים רבים ומשמעותיים במרבית רכיבי הלשון ולכן זקוקים להוראה ישירה הממוקדת בכל אחד מרכיבי הידע הלשוני. אנו ממליצים כי הוראת הידע הלשוני בכתות א-ב תיעשה באמצעות הטקסטים הנלמדים, תוך דגש על רכיבי הלשון שמזמן הטקסט, כגון:

1. ידע אורתוגרפי (אותיות, ניקוד).
2. ידע לקסיקאלי (סימני פיסוק, מילון, ערך מספרי של אותיות).
3. ידע מורפולוגי (סיומות של זכר ונקבה, יחיד ורבים, כינויי גוף, משפחות מילים, מילות קישור)
4. ידע סמנטי (מילים נרדפות, הפכים, מילות יחס, ביטויים ופתגמים, מבנה תקין של משפט).
5. ידע פונולוגי - מטופל כחלק מתהליך הקניית הקריאה.
6. ידע פרגמאטי – בקרב תלמידים עם הפרעות תקשורת קיימת חשיבות רבה להוראה ישירה של ידע פרגמאטי שאינו נרכש באופן ספונטאני, כגון: השתלבות בשיחה, לקיחת תור בשיחה, לקיחת אחריות על המסר לנמען, התייחסות לטון הדובר, התאמת הטון לנמען, בחירה מושכלת של סוגי פניות בזיקה למצב החברתי של הנמען, הבנת הוראות מילוליות, מתן הסברים מילוליים ועוד.